

Monitoring poľnohospodárskych pozemkov – AMS

Čo je to AMS?

AMS (Area Monitoring System) - „systém monitorovania plôch“ je postup pravidelného a systematického pozorovania, sledovania a posudzovania poľnohospodárskych činností a postupov na poľnohospodárskych plochách. Overuje sa, či na poľnohospodárskych plochách prebehli požadované poľnohospodárske aktivity v súlade s podmienkami pre poskytnutie priamych platieb prijímateľom. Overovanie je založené na vyhodnocovaní dát z diaľkového prieskumu Zeme, konkrétne pravidelne vyhotovovaných satelitných snímok.

Prečo je monitoring AMS povinný?

Monitoring AMS je povinný v zmysle novej spoločnej poľnohospodárskej politiky pre roky 2023-2027 a čl. 10 Vykonávacieho nariadenia Európskej komisie č. 2022/1173 pre všetky členské štáty EÚ.

Ako funguje monitoring AMS?

Monitoring AMS je rozdelený na 3 časti (služby), v ktorých sú monitorované potenciálne porušenia podmienok oprávnenosti:

1. Služba – Plodiny:
 - a) prítomnosť deklarovanej plodiny na ornej pôde,
 - b) výskyt plochy trvalo bez vegetácie,
 - c) nehomogenita plochy - výskyt viacerých plodín na parcele (podozrenie na nesprávnu deklaráciu)
2. Služba – Kosenie:
 - a) výkon agrotechnickej operácie kosenia/pasenia na trvalom trávnom poraste v požadovanom termíne,
 - b) výkon agrotechnickej operácie v nepovolenom termíne na neproduktívnych plochách
3. Služba – Kultúra:
 - a) zmena deklarovanej kultúry
 - d) nehomogenita plochy (podozrenie na nesprávnu deklaráciu alebo trvalých štruktúr na ploche)

Aké sú výhody AMS pre farmára?

AMS dáva prijímateľom možnosť sledovať priebežné výsledky, reagovať a včas komunikovať s PPA. Aktualizácia výsledkov AMS bude prebiehať pravidelne približne každý mesiac až do ukončenia termínu pre zmeny žiadosti.

Systém AMS pomocou semaforu v GSAA upozorní prijímateľa na nájdené nezrovnalosti monitoringom ešte pred vydaním rozhodnutia. Prijímateľ má možnosť reagovať na zverejnené výsledky AMS pomocou zaslania geotagovaných fotografií, prípadne úpravy svojej žiadosti podľa reálneho stavu a to do legislatívne stanoveného dátumu 15.10.2025.

AMS prináša spravodlivejší prístup kvôli kontrole všetkých žiadateľov, pretože monitoring prebieha kontinuálne u všetkých prijímateľov na všetkých monitorovateľných plochách.

Akých intervencií zo žiadosti sa monitoring AMS týka?

System bude v roku 2025 monitorovať tieto podpory:

- a) Základná podpora príjmu v záujme udržateľnosti (BISS),
- b) Komplementárna redistributívna podpora príjmu v záujme udržateľnosti (RDEP),
- c) Komplementárna podpora príjmu pre mladých poľnohospodárov (YF),
- d) Podpora formou celofarmovej eko-schémy (EKS),
- e) Podpora pre oblasti s prírodnými obmedzeniami alebo inými osobitnými obmedzeniami (ANC),
- f) Podpora na ochranu a zachovanie biodiverzity (OZB),
- g) Platba na pestovanie vybraných druhov bielkovinových plodín (Viazané priame platby - VPP),
- h) Platba na pestovanie cukrovej repy (Viazané priame platby - VPP),
- i) Platba na pestovanie vybraných druhov ovocia (Viazané priame platby - VPP),
- j) Platba na pestovanie vybraných druhov zeleniny (Viazané priame platby - VPP)

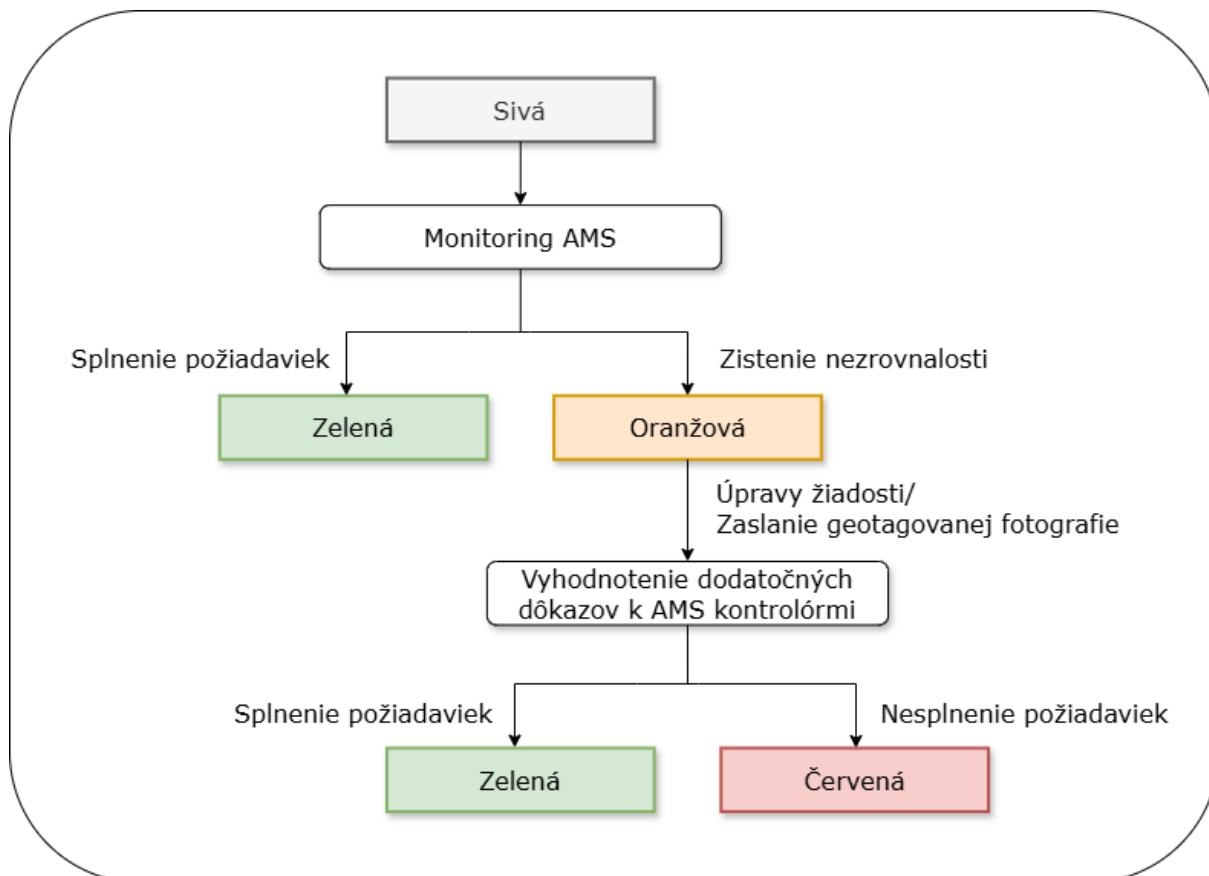
Kde a ako sú oznamované výsledky monitoringu AMS?

Prijímateľ bude môcť cez aplikáciu GSAA (Záložka „Výsledky kontroly“ – Kontrola z AMS) sledovať na svojich deklarovaných plochách priebežné výsledky monitoringu AMS pomocou semaforu farieb:

- sivá – zatiaľ bez finálneho výsledku monitoringu, farba sa postupne zmení na zelenú alebo oranžovú
- zelená - splnenie monitorovanej podmienky,
- oranžová - potreba ďalšej aktivity zo strany prijímateľa (úpravy žiadosti, prípadne zaslanie geotagovanej fotografie),
- červená - identifikované nesplnenie monitorovanej podmienky

Sivé plochy je potrebné priebežne sledovať, najmä v termíne poslednej aktualizácie výsledkov AMS – 10. 10. 2025, kedy všetky plochy budú zmenené na zelenú alebo oranžovú. V niektorých prípadoch môže byť obdobie medzi dátumom, kedy sa zmení farba zo sivej a legislatívne stanoveným dátumom 15.10., do kedy je možné si upraviť žiadosť/nahrať fotky, pomerne krátke.

Proces vyhodnocovania parcely – zmena farieb semafora:

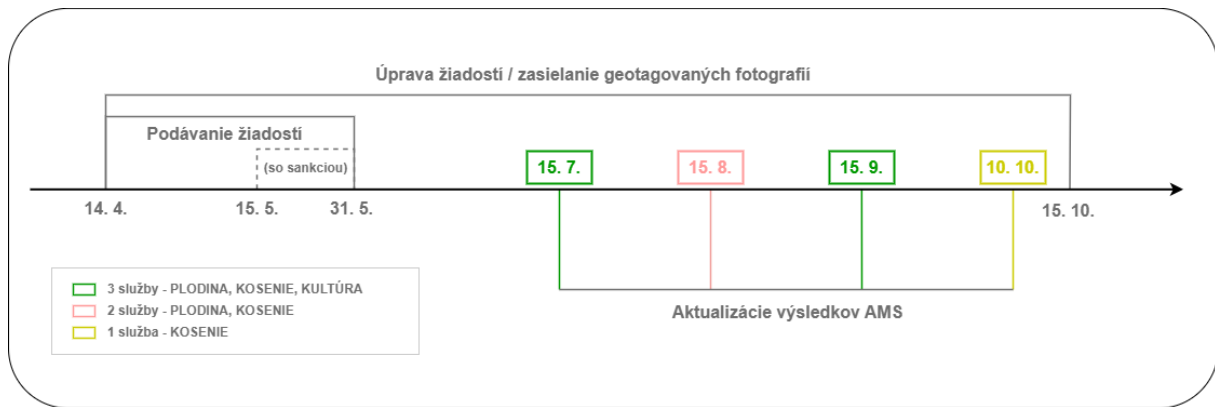
Prijímateľ má možnosť reagovať na zverejnené výsledky AMS pomocou zaslania geotagovaných fotografií, prípadne úpravy svojej žiadosti a to do legislatívne stanoveného dátumu 15.10.2024 (vrátane).

Typy hlášok semafora, ktoré sa Vám môžu zobrazíť v GSAA pri Vašich plochách, a požadovanú reakciu k nim nájdete v samostatných dokumentoch na konci textu.

Harmonogram monitoringu AMS

Počas roka 2025 budú automatizované výsledky monitoringu AMS v GSAA aktualizované približne v nasledujúcich termínoch:

- 15. 7. (3 služby – PLODINA, KOSENIE, KULTÚRA)
- 15. 8. (2 služby – PLODINA, KOSENIE)
- 15. 9. (3 služby – PLODINA, KOSENIE, KULTÚRA) – automatické výsledky pre plodinu a kultúru sú konečné
- 10. 10. (1 služba – KOSENIE) – automatické výsledky pre kosenie sú konečné

Ako reagovať na výsledky AMS?

Ak má prijímateľ vo výsledkoch AMS oranžovú plochu, je potrebné aby na identifikovanú nezrovnalosť reagoval, a to zmenou žiadosti podľa reálneho stavu, ak s nájdenou nezrovnalosťou súhlasí alebo zaslaním geotagovaných fotografií, ak chce obhájiť stav zo žiadosti. Po zaslaní geotagovaných fotografií bude oranžová plocha prehodnotená kontrolórom PPA (Po nahraní geotagovaných fotografií nebude plocha vyhodnotená automaticky ihneď. Plocha ostane stále oranžová a je potrebné počkať na vyhodnotenie a finálnu farbu semaforu (zelenú alebo červenú).

Žiadateľ má možnosť reakcie zaslaním geotagovaných fotografií aj na sivú plochu, kde prebieha monitoring AMS a výsledok ešte nie je konečný.

Nahrávanie geotagovaných fotografií na PPA

Geotagované fotografie sú fotografie, ktoré obsahujú vo svojich metadátoch informáciu o čase, kedy bola fotografia vyhodnotená, a polohe, kde bola vyhotovená. V praxi to znamená, že prijímateľ včas a vhodne odfoťografuje svoj pozemok pomocou svojho smartfónu so zapnutou polohovou lokalizáciou, potom nahrať geotagované fotografie na PPA pre ďalšie posúdenie. Možnosti nahrávania geotagovaných fotografií:

- cez GSAA (možnosť nahrávania je v režime úpravy žiadosti v časti "Deklarácia")
- cez mobilnú aplikáciu eFarmár (aplikácia bude spustená v priebehu kampane)

Pri nahrávaní geotagovaných fotografií k ploche žiadateľ vyberie dôvod nahrávania fotografie:

- Výsledky AMS
- Vyššia moc
- Invázne rastliny na ploche
- Iný dôvod

Ostatné povinné údaje pre dôvod AMS:

- Pri monitoringu plodiny – výber reálnej plodiny na ploche z číselníka*
- Pri monitoringu operácie na TTP – určenie dátumu prvej operácie (kosby/pastvy)
- Pri monitoringu kultúr – výber kultúry z číselníka*

**Pri výbere plodiny/kultúry, ktorá ja iná než deklarovaná, je potrebné si upraviť žiadosť.*

Odborným hodnotením bude posúdená odfoťografovaná plocha a prijímateľovi bude na základe vhodnej geotagovanej fotografie a ostatných dodatočných dôkazov k výsledkom AMS zmenená farba semaforu systému AMS z oranžovej farby na zelenú (preukázateľné splnenie monitorovaných

podmienok) alebo červenú (preukázateľné nesplnenie monitorovaných podmienok). Manuál na vytvorenie a zasielanie geotagovaných fotografií nájdete v samostatných dokumentoch na konci textu.

Ako sa vyhodnocujú dodatočné dôkazy?

Po zistení nezrovnalosti systémom AMS (oranžová plocha) nasleduje vyhodnocovanie dodatočných dôkazov kontrolórmi PPA (plochu vyhodnocujú vždy minimálne 2 kontrolóri). Tí majú k dispozícii geotagované fotografie, satelitné snímky, poprípade iné dôležité dokumenty k žiadosti, na základe ktorých vyhodnotia finálny výsledok AMS na ploche a splnenie/nesplnenie monitorovanej podmienky, ktoré je opäť zobrazené semaforom AMS v GSAA.

Čo mám robiť, aby monitoring AMS prebehol čo najplynulejšie? (odporúčania PPA)

- Priebežne sledovať výsledky AMS v GSAA podľa harmonogramu monitoringu AMS - aby som mohol včas reagovať,
- Priebežne fotiť svoje plochy, keď na nich vykonávam nejakú operáciu – aby bol dôkaz o splnení požiadaviek zjavný, keď stav plochy po operácii je aktuálny,
- Priebežne posilať geotagované fotografie k ploche - aby ste predišli situáciám, že tesne pred 15.10. zistíte, že máte identifikované oranžové plochy, na ktoré je potrebné reagovať.
- Kontrolovať si správnosť zákresov a deklarácie v GSAA s reálnym stavom plôch v teréne